

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Філософський факультет

Кафедра політичних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
філософського факультету
з навчальної роботи
/Комаха Л.Г./
« 22 » 08 2019
року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна політична наука в США

для аспірантів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 052 політологія
освітній рівень доктор філософії
освітня програма Політологія
спеціалізація
вид дисципліни на вільний вибір аспіранта

Форма навчання	денна
Навчальний рік	<u>2019/2020</u>
Рік навчання	2
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Малкіна Ганна Миколаївна, доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Малкіна Ганна Миколаївна, доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук.

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Завідувач кафедри

 _____ (Шляхтун П.П.)

Протокол № 1 від «29» 08 2019 р.

Схвалено науково-методичною комісією філософського факультету

Протокол від «30» серпня 2019 року № 2

Голова науково-методичної комісії _____ (Маслікова І.І.)

«30» серпня 2019 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни “Сучасна політична наука в США” є ознайомлення аспірантів з основними концептуальними та методологічними підходами сучасної політичної науки в США, а також з актуальними проблемами сучасної зарубіжної політології та теоретичними підходами до їх вирішення.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. Мати систематизовані знання та уявлення про категоріальний та методологічний апарат політології, політику, владу, політичну систему, політичні режими, теорію демократії тощо.

2. Вміти орієнтуватись в актуальній інформації про політичні явища та процеси в США, володіти знаннями про класичні політологічні теорії та концепції (теорія демократії, теорія еліт та лідерства, теорія політичної системи, міжнародні відносини).

3. Володіти сформованими навичками наукового дослідження та управління інформацією; критичного ставлення та прогнозування стосовно політичних подій та явищ.

3.Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна «Виборчі системи» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона забезпечує особистісний і професійний розвиток аспіранта та спрямована на формування ефективного викладача вищої школи, здатного до передачі знань та розуміння особистості студента, а також здатного налагоджувати міжособистісні стосунки та розуміти явища, які їх супроводжують. Навчальна дисципліна знайомить аспірантів з особливостями сучасної політичної науки в США (як науки та навчальної дисципліни), систематизує знання про основні теоретико-методологічні напрями сучасної політичної науки в США, а також знайомить та систематизує знання аспірантів про актуальні проблеми сучасної американської політології.

4.Завдання (навчальні цілі) – ознайомлення аспірантів з основними змінами в політологічному дискурсі ХХ-ХХІ ст., плюралізацією його змісту як в тематичному, так і в методологічному плані; ознайомлення аспірантів з актуальними проблемами сучасної американської політології та виокремлення основних напрямів політологічних досліджень в ХХІ столітті.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	Знати:			
1.1	Теоретико-методологічні особливості становлення та розвитку політичної науки в США	Лекція	Іспит,	6
1.2	Методологію сучасної політичної науки в США та академічні особливості американської політології	Лекція, Семінар	Іспит	6
1.3	Актуальні проблеми сучасної політичної науки в США та теоретико-методологічні особливості їх вирішення	Лекція, індивідуальні завдання, семінар	Іспит, індивідуальне заняття	6
1.4	Дослідження тероризму, імміграції як політичного процесу та їх політичні наслідки для США	Лекція, індивідуальні завдання, семінар	Іспит	6
1.5	Дослідження національно-політичної ідентичності, проблем та парадоксів американської демократії	Самостійна робота	Реферат, екзамен	6

1.6	Дослідження американськими політологами впливу новітніх інформаційних технологій на трансформацію політики та влади	Індивідуальна робота	Іспит, індивідуальне завдання	6
	Вміги:			
2.1	критично оцінювати різноманітні теоретичні підходи та концепції, що існують у сучасній політичній науці США	Самостійна робота	Усна доповідь, реферат	7
2.2	орієнтуватись в сучасних методах та процедурах дослідження політичних явищ та процесів та застосовувати їх до аналізу актуальних питань теорії та практики політичної науки	Самостійна робота	Усна доповідь, реферат	7
2.3	формулювати власну думку стосовно актуальних проблем дослідження американської політології, застосовувати знання для написання дисертаційної роботи	Самостійна робота	Усна доповідь, реферат, текст рекомендацій	7
	Комунікація:			
3.1	Читати та критично аналізувати новітню американську політологічну літературу, в тому числі іноземними мовами, в підготовці до семінарських занять та написанні самостійних робіт	Самостійна робота	Усна доповідь, реферат	5
3.2	презентувати результати проведених політологічних досліджень та здійсненої самостійної роботи у вигляді доповідей, повідомлень, есе, презентацій, конспектів	Самостійна робота	Усна доповідь, дискусія, реферат	5
3.3	вести полеміку з питань сучасної політичної науки в США; на основі володіння понятійно-категоріальним апаратом сучасної політичної науки, грамотно формулювати проблемно-орієнтовані запитання до доповідачів	Самостійна робота	Дискусія	5
	Автономність та відповідальність:			
4.1	вести самостійний пошук наукової інформації щодо тих або інших аспектів політики та обґрунтовувати особисту точку зору, спираючись на засвоєні теорії та концепції сучасної політичної науки в США	Самостійна робота	Усна доповідь, дискусія, реферат	5
4.2	відповідально та сумлінно ставитись до підготовки доповідей для семінарських занять, опрацьовувати рекомендовану кількість навчальної та наукової літератури	Самостійна робота	Усна доповідь, дискусія	5

4.3	нести відповідальність за достовірність та політико-ідеологічну незаангажованість проведеного політологічного аналізу та обстоювати власну наукову позицію	Самостійна робота	Індивідуальні завдання	20
-----	--	-------------------	------------------------	----

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	2.1	2.2	2.3	3.1	3.2	3.3	4.1	4.2	4.3
	Програмні результати навчання														
Сучасні передові концептуальні та методологічні знання в галузі науково-дослідницької та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей знань							+	+		+		+			
Знати праці провідних зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження, формулювати мету власного наукового дослідження як складову загальноцивілізаційного процесу	+	+													+
Знання методологічних принципів та методів політологічного дослідження.	+	+								+		+			
Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки, суспільно-політичного життя.			+	+	+	+			+						
Формулювати наукову проблему з огляду на ціннісні орієнтири сучасного суспільства та стан її наукової розробки.				+	+	+									
Аналізувати політологічні праці, виявляючи дискусійні та мало досліджені питання.			+	+	+	+			+		+				

7. Схема формування оцінки.

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає оцінювання теоретичної підготовки (результати навчання 1.1–1.6); оцінювання практичної підготовки (результати навчання 2.1-2.3); оцінювання комунікації (результати навчання 3.1-3.3); оцінювання автономності та відповідальності (результати навчання 4.1-4.3). Загальна оцінка складає до 100 балів, що розподіляються на 60 і 40 балів відповідно між результатами семестрового і підсумкового (на екзамені) оцінювання.

7.1. Форми оцінювання знань:

- семестрове оцінювання:

1. Усна доповідь (до 3 балів): Р.Н. 1.2,1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 4.3

2. Доповнення (до 2 балів)

3. Участь в дискусії та проблемно-орієнтовані запитання до доповідачів (до 2 балів): Р.Н. 1.3, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 4.1

4. Контрольна робота (до 15 балів): Р.Н.1.3, 1.4, 1.6

Вибір і комбінування форм оцінювання знань аспірантів та нарахування відповідної кількості балів здійснюються залежно від конкретних навчальних ситуацій.

7.2. підсумкове оцінювання: письмовий екзамен та написання есе з політологічної проблематики.

умови допуску до підсумкового екзамену: аспірант допускається до складення екзамену за умови отримання ним за результатами семестрового оцінювання щонайменше 36 балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
<i>Модуль 1. Сучасна політологія в США як наука та навчальна дисципліна</i>				
1	Становлення та розвиток політичної науки в США	2		9
2	Методологія сучасної політичної науки в США	4		9
3	Особливості сучасної академічної політології в США	2		9
<i>Модуль 2. Актуальні проблеми сучасної зарубіжної науки в США</i>				
4	Тероризм та міжнародна безпека	2		9
5	Імміграція як політичний процес	2		9
6	Національно-політична ідентичність	2	1	9
7	Проблеми та парадокси американської демократії	4	2	9

8	Інформаційні технології та політика	2		9
9	Політичні аспекти урбаністики	2		9
	Контрольна робота		1	
	всього	18	4	96

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій - 18 год.

Практичні заняття – 4 год.

Самостійна робота – 96 год.

Рекомендована література:

Алмонд Г. Политическая наука: история дисциплины // Политология: хрестоматия // Полис. – 1997. - № 6. - С. 175-183.

Алмонд Г. «Отдельные столики»: школы и секты в политической науке // Политическая наука на рубеже веков. – М.: ИНИОН, 2000. - №4. – С.63-77.

Баталов Э.Я. Проблема демократии в американской политической мысли XX века. – М.: Прогресс-Традиция. – 2010. – 376 с.

Б'юкенен П.Дж. На краю гибели. – М.: АСТ, 2008.

Демократизация: учебн.пособ / сост. и научн.ред. К.В. Харпфер, П. Бернхаген, Р.Ф.Инглхарт, К. Вельцель. – М.: Изд.дом Высшей школы экономики, 2015. – 708 с. // Глава «Гендер и демократизация», С. 262 – 281.

Закария Ф. Будущее свободы: нелиберальная демократия в США и за их пределами. – М.: Ладомир. – 2004. – 384 с.

Инглхарт Р., Вельцель К. Модернизация, культурные изменения и демократия: Последовательность человеческого развития. - М.: Новое издательство, 2011. — 464с.

Истон Д. Политическая наука в Соединенных Штатах: прошлое и настоящее // Современная сравнительная политология: Хрестоматия / Под ред. Голосова Г.В., Галкиной Л.А., М., 1997.

Истон Д. Будущее постбихевиоральной фазы в политической науке // Политическая наука. - М.: ИНИОН, 2000. - № 4. - С. 100-113.

Ледяев В.Г. Социология власти. Теория и опыт эмпирического исследования власти в городских сообществах. - М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2012. - 472 с.

Макарычев А.С. Принципы и параметры общественного выбора // Полис. - 1995. - №4. - С.184-186.

Райкер У. Брожение 1950-х годов и развитие теории рационального выбора / Политическая наука: Пробл.-темат.сб. - М., 2001. - №4: Политическая наука на рубеже веков. - С. 114-121.

Фридман Т. Плоский мир 3.0. Краткая история XXI века; пер. с англ. О.Э. Колесникова. – М.: АСТ, 2014. – 636 с.

Хантингтон С. Кто мы?: Вызовы американской национальной идентичности; Пер. с англ. А. Башкирова. — М.: ООО «Издательство АСТ»: ООО «Транзиткнига», 2004. — 635, [5] с.

Шмидт Э., Коэн Дж. Новый цифровой мир. Как технологии меняют жизнь людей, модели бизнеса и понятие государства; пер. с англ. С. Филина. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2014. – 368 с.

Cattler D. The Political Theory Question in Political Science, 1956–1967 // American Political Science Review. – 2006. – Vol.100. - №4. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.apsanet.org/imgtest/APSRNov06Kettler.pdf>.

Caputi M. National Identity in Contemporary Theory // Political Psychology. – Vol.17. – No.4. – 1996.

Dahl R. How Democratic is the American Constitution? (2002) / [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://yalepress.yale.edu/yupbooks/pdf/0300092180.pdf>

Dowding K. Explaining Urban Regimes // International Journal of Urban and Regional Research. 2001. Vol. 25. No. 1. P. 7-19.

Heaney M.T., Hansen J.M. Building the Chicago School // American Science Review, Vol.100. - №4, 2006.

Lynch M., Peyrot M. Introduction: A readers`s guide to ethnomethodology // Qualitative Sociology. – 2005 / [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.springerlink.com/content/mg60u8574h414t0l>

Mossberger K., Stoker G. The Evolution of Regime Theory: The Challenge of Conceptualization // Urban Affairs Review. 2001. Vol. 36. No. 6. P. 810-835.

Parenti M. Patricians, Professionals, and Political Science // American Political Science Review. – 2006. – Vol.100. - №4. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://www.apsanet.org/imgtest/APSRNov06Parenti.pdf>.

Schmid. A., Jongman A. Political Terrorism: A New Guide to Actors, Authors, Concepts, Data bases, Theories and Literature, Amsterdam ; New York : North-Holland ; New Brunswick: Transaction Books, 1988.